

† LUCIAN,
DIN MILA LUI DUMNEZEU,
EPISCOP AL CARANSEBEȘULUI

Preacuviosului cin monahal, Preacucernicului cler și preaiubiților credincioși din cuprinsul Eparhiei Caransebeșului, har, pace și bucurie de la Dumnezeu – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, iar de la noi părintești binecuvântări!

**PREACUVIOȘI ȘI PREACUCERNICI PĂRINȚI,
IUBIȚI CREDINCIOȘI ȘI CREDINCIOASE,**

HRISTOS A ÎNVIAT!

În Vechiul Testament, satul a fost locul în care profețiile s-au împlinit și s-au adevărit. În Noul Testament, știm din Sfintele Evanghelii, că Mântuitorul Iisus Hristos străbătea toate cetățile și satele, învățând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia Împărăției și vindecând toată boala și toată neputința în popor.

Satul Betania de exemplu, a fost iubit de Domnul Hristos și mult vizitat, deoarece acolo locuiau Lazăr, Marta și Maria – prietenii Mântuitorului. De asemenea, aproape de satul Betania, Domnul Iisus după Învierea Sa din morți, i-a dus pe ucenicii Săi și S-a înălțat la ceruri: „și i-a dus afară până spre Betania și, ridicându-Și mâinile, i-a binecuvântat. Și pe când îi binecuvânta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer” (Luca 24, 50-51).

În satul Emaus, Mântuitorul a săvârșit „frângerea pâinii” – Euharistia, prima Sfântă Liturghie după răstignirea și învierea Sa din morți, în fața ucenicilor Luca și Cleopa. Așadar, Betania și Emaus sunt doar două exemple de sate din Țara Sfântă, vizitate și binecuvântate de Hristos.

Având și temeuri scripturistice, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât să omagiem în acest an satul românesc, comunitățile rurale și să-i apreciem pe preoții și credincioșii care se roagă în bisericile noastre frumoase și generoase din mediul rural. Suntem datori să ne aplecăm mai mult și să ne îndreptăm mai des, spre satul românesc, care a ajuns într-o situație precară. Multe sate și din eparhia noastră sunt izolate, depopulate și îmbătrânite, altele sunt chiar părăsite, de aceea omagierea satului românesc în aceste vremuri este o necesitate și o demnitate. Știm cu toții că, Biserica Ortodoxă s-a aflat și se află în centrul vieții spirituale și culturale a satului românesc. În acest context, părintele Dumitru Stăniloae ne spune atât de frumos: „Nu se poate închipui, cel puțin într-o țară creștină, ca a noastră, să existe sat fără preot. Sat și biserică, în întinderea acestei țări se confundă ca înțeleș. Viața

satului românesc se prezintă și astăzi, ca întotdeauna, profund împletită cu viața Bisericii”.[1]

Avându-L ca model suprem și absolut pe Mântuitorul Hristos, să ne îndreptăm pașii și atenția în acest an omagial și în fiecare an, asupra satului românesc, asupra parohiilor rurale, asupra preoților și credincioșilor care viețuiesc sau poate supraviețuiesc în mediul sătesc. Să ne rugăm mai mult și să lucrăm mai responsabil, astfel încât satul din țara noastră să aibă o lucrare completă și complexă, după modelul celor două surori, Marta și Maria, din satul biblic Betania.

IUBIȚI CREDINCIOȘI ȘI FII AI ÎNVIERII LUI HRISTOS,

Înainte de intrarea triumfală a Mântuitorului în cetatea Ierusalimului, a avut loc în satul Betania minunea învierii Sfântului și Dreptului Lazăr, cel mort de patru zile, prietenul lui Hristos. Sfântul Apostol Ioan, în capitolul 11 al Evangheliei sale, descrie cu de-amănuntul această minune săvârșită de Mântuitorul. La insistențele celor două surori, Marta și Maria, dar și pentru că Iisus îl iubea foarte mult pe Lazăr, s-a petrecut în satul Betania una din cele mai mari minuni săvârșite de Fiul lui Dumnezeu în timpul activității Sale publice. Domnul i-a spus Martei, după ce aceasta L-a întâmpinat: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac” (Ioan 11, 25-26). Și după acest cuvânt, Marta, asemenea Sfântului Apostol Petru, a făcut o mărturisire de credință pe care ar trebui să ne-o însușim fiecare și să îndrăznim să spunem și noi cu tărie și multă convingere: „Eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume” (Ioan 11, 27).

Domnul Iisus a fost întâmpinat și de Maria, sora Martei, care plângând i-a spus: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit” (Ioan 11, 32). Mântuitorul a suspinat cu duhul și S-a tulburat întru Sine și mai apoi a lăcrimat, arătând tuturor cât de mult îl iubea pe Lazăr (cf. Ioan 11, 33, 35-36). Chiar dacă Lazăr murise de patru zile și mirosea greu, Fiul lui Dumnezeu l-a strigat cu glas mare și cu iubire multă: „Lazăre, vino afară!” (Ioan 11, 43) și îndată „a ieșit mortul, fiind legat la picioare și la mâini cu fâșii de pânză și fața Lui era înfășurată cu mahramă” (Ioan 11, 44). De aceea Biserica noastră ne îndeamnă la praznicul Floriilor să cântăm următorul tropar: „Învierea cea de obște mai înainte de Patima Ta încredințându-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi, ca pruncii, semnele biruinței purtând, Ție Biruitorului morții grăim: Osana, Celui dintru înălțime! Bine ești cuvântat Cel ce vii întru numele Domnului”.

Cu adevărat Hristos este Învierea și Viața, iar noi credem și mărturisim că așa cum Lazăr a înviat din morți la strigarea Mântuitorului și noi vom învia, după cum ne învață Sfinții Părinți de la Sinodul al II-lea Ecumenic: „Aștept

învierea morților și viața veacului ce va să fie”. Învierea lui Lazăr prefigurează învierea cea de obște și ne întărește pe noi să rămânem pe mai departe fii ai Învierii lui Hristos.

Din satul Betania, unde a avut loc și ungerea lui Iisus cu mir de nard curat, de mare preț, sat aflat „aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii” (Ioan 11, 18), adică la aproximativ 3 km, călătorim duhovnicește în această zi de praznic și Sărbătoare a Sărbătorilor și mergem într-un alt sat „care era departe de Ierusalim, ca la șaiszeci de stadii, al cărui nume era Emaus” (Luca 24, 13), adică la aproximativ 11 km. Dacă acum o săptămână am fost martori ai învierii lui Lazăr, împreună cu surorile Maria și Marta, iată astăzi, suntem martori ai Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, împreună cu apostolii, mironosițele femei și ucenicii Luca și Cleopa. După ce Mântuitorul, sub chipul Călătorului necunoscut, le-a tâlcuit pe cale toate locurile din Sfintele Scripturi care vorbesc despre venirea lui Mesia (cf. Luca 24, 27), ucenicii Luca și Cleopa s-au apropiat de satul Emaus, iar Iisus Hristos, Cel răstignit și înviat „Se făcea că merge mai departe” (Luca 24, 28). „Străinul călător” a fost rugat stăruitor de ucenici: „rămâi cu noi că este spre seară și s-a plecat ziua. Și a intrat să rămână cu ei” (Luca 24, 29). În satul Emaus, Mântuitorul a săvârșit în fața ucenicilor Luca și Cleopa prima Sfântă Liturghie, binecuvântând și frângând pâinea. Îndată „s-au deschis ochii lor și L-au cunoscut; și El S-a făcut nevăzut de ei” (Luca 24, 31). Domnul a rămas prezent în Pâinea pe care a binecuvântat-o și pe care a frânt-o – El fiind Pâinea Vieții (cf. Ioan 6, 48), așa cum ne-a spus: „Eu sunt pâinea cea vie, care S-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu” (Ioan 6, 51).

IUBIȚI CREDINCIOȘI ȘI CREDINCIOASE,

În aceste vremuri tulburi, pline de provocări la adresa Bisericii și credinței dreptmăritoare, suntem chemați la praznicul Învierii Mântuitorului Hristos și în toate zilele vieții noastre să fim și să rămânem prieteni credincioși ai lui Hristos, împreună cu Lazăr, Marta și Maria din satul Betania, ca să ne învrednicim fiecare de iubirea milostivă și veșnică a Celui Care pentru Lazăr a lăcrimat și l-a înviat din morți, ca noi să credem că toți vom învia în ziua cea de apoi.

De asemenea, acum, când întunericul a fost spulberat de lumina Învierii lui Hristos, când pacea și bucuria mântuirii noastre se sălășluiesc în sufletul deschis al creștinului practicant și disponibil să-L recunoască pe Domnul în Pâinea care pentru noi și pentru mulți se frânge spre iertarea păcatelor, suntem îndemnați să călătorim duhovnicește cu ucenicii fideli Luca și Cleopa, spre satul Emaus, care se poate identifica cu fiecare sat românesc, unde Biserica

strămoșească își are locul ei bine definit și unde Hristos ne tâlcuiește Scriptura și rămâne cu noi și în mijlocul nostru, oferindu-ne spre hrană veșnică Trupul și Sângele Său. Ar fi bine ca și inima noastră să ardă când Domnul, prin glasul Sfintei Evanghelii, ne vorbește pe calea acestei vieți și ne tâlcuiește Scripturile, căci „Noul Testament în cel Vechi se ascunde. Și cel Vechi în cel Nou se descoperă”.[2]

Așa cum Mântuitorul a iubit satele Betania și Emaus, să iubim și noi, creștinii ortodocși din această țară, satele noastre românești, să le vizităm, să le binecuvântăm și să le ajutăm. Să alergăm cu bucurie la sfânta biserică din satul nostru natal, să ne rugăm intens, să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru toate și să credem că Hristos Cel Înviat este prezent pe masa fiecărui altar, „lăcrimează” pentru noi, ne iartă și ne primește pe toți la „ospățul credinței” și ne îndeamnă să ne „împărtășim cu toții din bogăția bunătății”[3] și a iubirii Sale milostive, jertfelnice și veșnice.

La acest mărit praznic, Vă îndemnăm pe toți, folosind cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Fraților, bucurați-vă! Desăvârșiți-vă, aduceți-vă mângâiere, fiți uniți în cuget, trăiți în pace, și Dumnezeul dragostei și al păcii va fi cu voi. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfântă. Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți! Amin.” (II Corinteni 13, 11-13).

HRISTOS A ÎNVIAT!

Al Vostru, de tot binele doritor și pururea rugător către Mântuitorul,

† LUCIAN,
Episcopul Caransebeșului

[1] Pr. Dumitru Stăniloae, Satul și preotul în „Telegraful Român”, nr. 34, Sibiu, 11 august 1935, p. 1 și republicat în Pr. prof. Dumitru Stăniloae, Opere complete I: Cultură și duhovnicie. Articole publicate în Telegraful Român, vol. 1 (1930-1936), Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2012, p. 696.

[2] „Novum Testamentum in Vetere latet, Vetus Testamentum in Novo patet” (Fericitul Augustin, Quaestiones in Heptateucum, 2, 73 în PL 34, 623).

[3] Cuvânt de învățătură al celui între sfinți părintelui nostru Ioan Gură de Aur, arhiepiscopul Constantinopolului, în sfânta și luminata zi a slăvitei și mântuitoarei Învierii a lui Hristos, Dumnezeuul nostru, din Rânduiala Slujbei din noaptea Sfintelor Paști, în vol. „Slujba Învierii”, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, p. 45-47.